

foreflaaede Valgrets Censur blive den Hovedsag, hvorunder Modstanden af størst Indflydelse vil blive reist, og jeg betvivler overhovedet, at det, saaledes som det syntes at forekomme den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts Ake Valgkreds (Monrad), vilde blive let i denne Sag at tilveiebringe nogen Adresse, som kunde forene alle de forskjellige Standpunkter. Naar dette saa ikke skulde lykkes, og dersom Ministeriet skulde fastholde den Forestilling, den Taale, den Formening, der, hvis jeg ellers har forstaaet ret, er blevet yttret af en æret Minister, at der har været Nødvendighed for, at Fællesforfatningen netop er bleven af det foreslaaede Indhold, at det ei var muligt, at den kunde blive anderledes, og dersom der da, saaledes som den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 3die Valgkreds (Hasle) ønskede, maatte finde nye Valg Sted for at afgjøre dette Spørgsmaal, saa troer jeg igjen, at der paa den ene Side vil staae en ægte dansk, skjøndt ikke altid gavnlig Længsel, efter dog engang at blive færdig med den langtrukne Sag, en Længsel, der allerede nu ikke mangler, og som vil være bleven i høi Grad forøget, naar den foreliggende Grundlovsbestemmelse er 3die Gang vedtagen. Paa den anden Side vilde Bestræbelserne hovedsagelig rette sig imod den foreslaaede Valgrets Censur, forsaavidt denne lægger Valgretten i de mere Formuendes og endeel af Embedsstandens Hænder. Og man vil ikke angribe denne Ordning saaledes, at man forlanger en større Sikkerhed for de Embedsmænd, der blive Valgere; man vil neppe ivre synderlig for, at, da Sprogbrug i Norden nu engang benytter Ordet Embedsmand ganske anderledes end i England, Amerika eller andetsteds, maatte det nu blive endnu nødvendigere, at Grundlovens § 22 ialtfald tilnærmelsesviis kommer til at passe bedre med Grundloven for Sverige og for Norge, hvis constitutionelle Udvisning kunde være blevet ligesaa bedrøvelig som vor, dersom man der kun havde sikket Domstolene, dersom man der havde villet betragte Sagsførere, Præster, Lærere eller saadanne som Regjeringens Organer, men man vil vistnok betragte Sagen fra det samme eller dog fra et noget lignende Standpunkt som det, hvorfra man i sin Tid i Lighedens Interesse forlangte, at Val-

gene ikke blot til Folkethinget men ogsaa til Landstthinget skulde udgaae fra den gjældende, almindelige Stemmeret. Mellem disse Standpunkter vil, synes det, alt Andet komme til at forsvinde, og jeg troer derfor, at ogsaa dette Hensyn maa have Indflydelse paa den Stemme, som nu skal afgives i denne Sag.

Fischer: Den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 3die Valgkreds (Bloug) yttrede med Hensyn til en Udtalelse af mig, at man snarere kunde sige, at det var staaet løst end staaet fast, hvad der skulde være særligt for Kongeriget, og denne sin Mening støttede han paa de bekjendte Udtryk i § 22 i Fællesforfatningsudkastet, hvor det hedder, at fælles Anliggender ere alle, som ikke udtrykkeligt ere bestemte at skulle være særlige for de enkelte Landsdele, idet han opfattede udtrykkeligt bestemte i Lighed med specielt opregnede, og han fandt da Anledning til Tvivl ved at see hen til § 2 i Grundlovsbestemmelse om Indskrænkning af Grundloven, idet der i denne deels findes brugt almindeligere Benævnelser og deels nogle specielle Opregnelser. Jeg skal indrømme, at der kan være Anledning til Tvivl, naar man ikke seer hen til Andet end til Grundlovsindskrænkningens § 2 alene, men jeg troer, at denne Tvivl i en meget betydelig Grad vil svinde bort, hvis man vil see hen til begge Hertugdømmers særlige Forfatninger, med Hensyn til hvilke ogsaa Ordene i § 22 maae have Indflydelse, thi i Hertugdømmernes særlige Forfatninger findes anført, hvad der skal være fælles for det hele Monarchi, men med Hensyn til hvad der skal være særligt for de enkelte Landsdele findes der ikke opregnet noget Bestemt, hvortil der findes en Henviisning til den tgl. Kundgjørelse af 28de Januar 1852, og seer man efter, vil man i den i aldeles almindelige Udtryk finde angivet, hvad der skal være særligt for begge Hertugdømmer, uden at et eneste specielt Punkt er nævnt. Dersom man altsaa anvender Fortolkningen af Udtrykkenes Indhold i § 22 af Fællesforfatningsudkastet paa Hertugdømmernes Forfatninger, saa kommer man til det Resultat, at begge Hertugdømmerne ikke vilde faae et eneste Anliggende særligt, og Følgen